

مقام معظم رهبری:

صد سند از نقش آمریکا در هدایت تروریست‌ها در منطقه داریم

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: حضرت آیتالله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی روز گذشته در دیدار پرشور هزاران نفر از دانش‌آموزان و دانشجویان، روز سیزدهم آبان را یکی از عبرت‌های قابل تامل انقلاب اسلامی و نشان دهنده معجزه توکل به قدرت الهی...

• صفحه ۲

پنجشنبه ۱۲ آبان ۱۳۹۰ - ۶ ذی‌الحجه ۱۴۳۲ - ۳ نوامبر ۲۰۱۱ - سال نهم

ضمیمه آخر هفته

واکاوی موضوعی مطبوعات ایران

خسته اما امیدوار

با آثار و گفتاری از:

کاظم معتمدنژاد، هادی خانیکی
محمد مهدی فر قاتی، علی اصغر محکی
حسن نمکدوست، فریدون صدیقی
محمد بلوری، علی میرزایی
محمدسلطانی‌فر
محمدجعفر محمدزاده

تیتیر

ارز، پس انداز جدید ایرانیان

دلار تا ۱۳۴۰ تومان هم بالا رفت

صفحه ۴

حرف اول

پایه گذار سنت عقلانیت

محمدتقی فاضل مبیدی

بنا بر روایت یعقوبی: ابوجعفر محمدبن علی بن حسین بن علی بن ابیطالب که مادرش ام عبدالله و دختر حسن بن علی بن ابیطالب بود در سال ۱۱۷ در ۵۸ سالگی وفات کرد. پس از پدرش به مدت ۱۹سال به عنوان امام شیعیان، درحالی که اوقات خود را صرف تعلیم و تربیت و آموختن نمود، زندگی کرد. امام باقر(ع) در داستان غم‌انگیز کربلا در چهار یا پنج سالگی در کنار پدرش امام زین‌العابدین(ع) حضور داشت و پاره‌ای از وقایع عاشورا به روایت آن امام همام است. او مانند پدرش علی بن‌الحسین خود را از جریان‌ات سیاسی روزگار کنار کشید. بنابر پاره‌ای از گفته‌ها، برادرش زیدبن علی را که در برابر حکومت مروانیان قیام کرد و در نهایت شکست خورد و شهید شد، همراهی نکرد. البته پاره‌ای گفته‌ها خلاف این است. مسلم این است که خود وارد هیچ قیامی نشد. فلسفه قعود امام با تجربه‌ای که از پیش داشت، این بود که باید با انقلاب فرهنگی مردم را پیش از هر چیز به حقوق‌شان و حقیقت اسلام آگاه کرد. امام باقر(ع) به دوران ۱۹ ساله املتش با بحران‌های فرهنگی، سیاسی و شروع مجادلات کلامی فراوانی روبه‌رو بود. فرزندان عبدالملک مروان – از ولیدبن عبدالملک تا هشامبن عبدالملک – سرنوشت سیاسی و دینی مردم را به دست گرفته بودند. سیاست برتری عرب بر عجم و انحراطلبی حاکمان اموی و عباسی و حدیث‌سازی پاره‌ای از روحانیون درباری که دین خدا را به نفع امویان به ویژه شاخه مروانیان تفسیر می کردند، مشکلاتی بود که در برابر امام باقر(ع) وجود داشت. از سویی کسانی چون ابوسلمه خلال و ابومسلم خراسانی به همراهی کنبری از ایرانیان پرچم مخالفت و استقلال را برافراشتند. جریان صوفی گری و رهبانیت مسیحی در پوشش اسلام شکل تازه‌ای به خود می گرفت، مجادلات کلامی در پی ترجمه پاره‌ای کتب و تفلسفی و نفوذ افکار غیراسلامی رواج یافت. جعل احادیث به سود حاکمان زیاد می شد. در برابر مروانیان برخی کسانی بودند که دم از طرفداری امام می‌زدند و خود را شیعه می‌پنداشتند اما دین خدا و تشیع را ابزار شادخواری و تجمّل‌گرایی کرده بودند. ابونعیم اصفهانی در کتاب حلیه‌الاولیا به نقل از امام باقر(ع) می‌گوید: شیعیان ما در این روزگار سه دسته‌اند؛ دسته‌ای از آنان مال مردم را به نام ما – به عنوان نماینده امام – می‌خورند، دسته‌ای مانند شیشه‌اند که خرد می‌شوند و دسته‌ای دیگر چونان طلای سرخند که هر گاه به آتش برده می‌شوند بر استحکام آنها افزوده می‌شود. شاید، به لحاظ آنچه گفته شد، روزگار امامت امام باقر(ع) یکی از بحرانی‌ترین دوران عصر عصمت باشد.

ادامه در صفحه ۱۱

موسوی، سفیر سابق ایران در دمشق:

مردم سوریه انتخابات آزاد می‌خواهند

فارس: سفیر سابق ایران در سوریه، خواسته‌های مردم سوریه را تشریح کرد و گفت: امروز من به جرأت می‌گویم که اگر بشار اسد در اصلاحات مدنظرش تسریع نکند، یقینا مشکلات‌شان دو چندان خواهد شد که البته شروع کرده‌اند. حجت‌الاسلام موسوی در پاسخ به این سوال که خواسته مردم سوریه چیست، با بیان اینکه از ابتدا که وارد سوریه شدم احساس کردم که این کشور نیاز به اصلاحات دارد، اظهار داشت: یکی از خواسته‌های بحق مردم این است که حاکمیت فقط در اختیار یک حزب نباشد؛ نمی‌توانیم بگوییم که این خواسته آمریکاست بلکه این خواسته مردم سوریه است. وی با بیان اینکه خواسته دیگری که مردم سوریه دارند، برگزاری انتخابات آزاد و اصلاح قانون مطبوعات و بر خورداری از آزادی بیان به‌صورت صریح و شفاف است، تصریح کرد: یعنی مطبوعات نباید فقط در دست یک جریان باشد که این خواسته

ادامه در صفحه ۲

تیتیرها

عضو شورای پول و اعتبار:

گشایش «ال سی» در بانک‌های دولتی ممنوع شد

صفحه ۴

رییس کمیسیون حقوق بشر سنای ایتالیا در گفت‌وگو با «شرق»:

باید با معیارهای دوگانه غرب مبارزه کنیم

می‌زنم می‌خواهم بگویم وضعیت آنها چندان «زیا» نیست. وقتی در خصوص حقوق بشر صحبت می‌کنیم درباره حقوق بدان (اشارا، اراذل، مجرمان) صحبت می‌کنیم و نه حقوق خویان. وقتی به زندان‌ها می‌روم در خصوص حقوق محکومان صحبت می‌کنم نه در خصوص آنهایی که بی‌گناه هستند. به همین دلیل است که مساله حقوق بشر یک مشکل و دشوار به حساب می‌آید. گروه سومی که می‌توانم از آنها به‌عنوان گروهی که حقوق انسانی‌شان نقض می‌شود نام ببرم، مهاجران است. نمی‌توانیم این پدیده را متوقف کنیم و تا وقتی که در دنیا اختلاف سطح رفاه و کیفیت زندگی بین جوامع به این وضوح شهود است این مشکل همواره وجود دارد. من چند وقت پیش در لمپدوزا جزیره‌ای کوچک در نزدیک تونس و لیبی بودم و به چشم قایق‌هایی را دیدم که مهاجران را به‌طور غیرقانونی وارد ایتالیا می‌کنند.

آ ایتالیا در خصوص وضعیت حقوق بشر توصیه‌هایی از سوی سازمان ملل هم دریافت کرد، درست است؟ در سال ۲۰۱۰ کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل در ژنو، وضعیت ایتالیا را در یک پرسوسه حقوق بشری بررسی و محک زد. این محک‌ها برای همه کشورها یکسان است و در پایان ایتالیا ۹۸ توصیه‌نامه دریافت کرد؛ از جمله این توصیه‌ها همان مواردی بود که ذکر کردم و به علاوه موضوع رسانه‌ها و انحصار آنها. ما در کمیسیون حقوق بشر سننا معتقدیم به انتقادهایی که از ژنو و سازمان ملل می‌رسد باید همچون یک کمک نگر بیست نه به‌عنوان یک

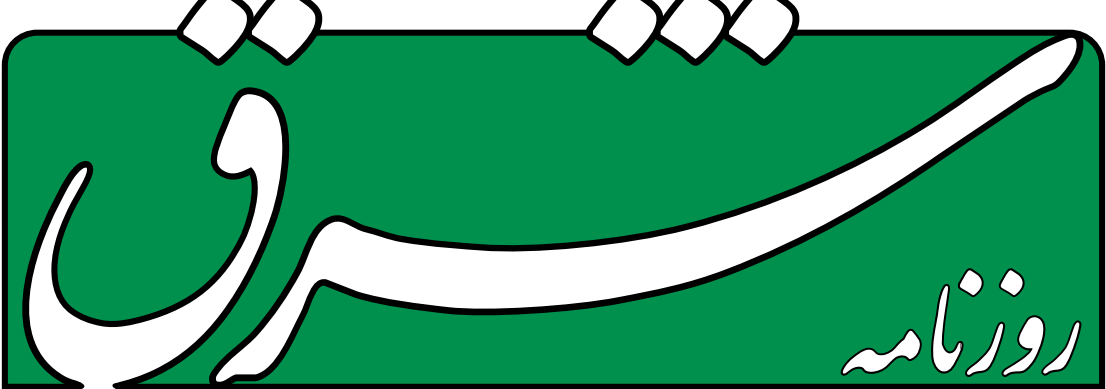
پرخاشگری خارجی، چون ما نیاز به کمک داریم. یک انسان به‌تنهایی نمی‌تواند خود را نقد کند؛ هنگامی که صبح خود را در آینه می‌بیند، اما قضاوت دیگران بسیار مهم است. به هر صورت سازمان ملل باید کشورهای جهان را دیده‌بانی کند. باید این انتقاد را به‌عنوان کمک و برای بهبود شرایط در نظر بگیریم.

آ گفتید که کمیسیون حقوق بشر ژنو در خصوص وضعیت رسانه‌ها نیز به ایتالیا توصیه‌ای داشت؛ من اتفاقا پرسشی در زمینه رسانه‌ها داشتم، در خصوص رابطه سیاست و رسانه در جامعه ایتالیا. برلوسکینی هم ریاست دولت را بر عهده دارد و هم اغلب رسانه‌های عمده ایتالیایی در اختیار اوست.

پاسخ من این است، وقتی شما به دکه مطبوعاتی می‌روید می‌توانید نشریه هر گروه و عقیده‌ای را ببینید یا پای تلویزیون که

بنشینید می‌توانید شبکه‌های گروه‌های فکری مختلف را تماشا کنید اما در ایتالیا ما فردی داریم به نام برلوسکینی نخست‌وزیر که در رأس یک کارتل تلویزیونی خصوصی است. او از طریق این سیستم تلویزیونی و نفوذ سیاسی توانسته جامعه را تحت تاثیر قرار دهد و شکل رسانه‌ها را در ایتالیا دچار دگرگونی کند.

ادامه در صفحه ۷

رییس اتاق ایران اعلام کرد

۹میلیارد دلار ارز مسافری سال ۸۹

گروه اقتصاد: رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با بیان اینکه دو سال است بانک مرکزی تراز، پرداخت‌ها و تراز تجاری را اعلام نکرده است، گفت: آمار غیررسمی حکایت از رسیدن ارز مسافرتی در سال ۸۹ به ۹میلیارد دلار دارد. محمد نهاوندیان دیروز در هفدهمین...

• صفحه ۵

شماره پیاپی ۱۳۸۵ - شماره ۴۶۱ دوره جدید - ۱۲ صفحه+۲۲ صفحه ضمیمه • ۱۰۰۰ تومان

سر مقاله

همه راه‌ها به دوحه ختم می‌شود

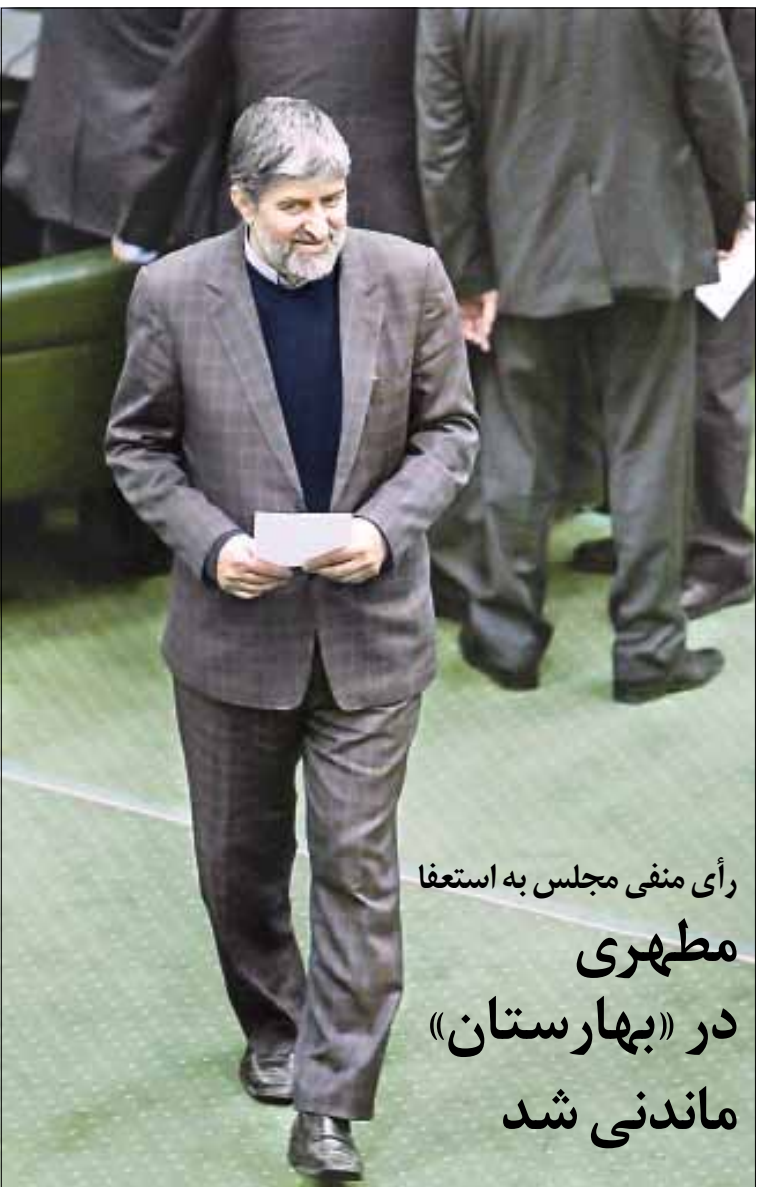
محمد فرازمند*

این روزها دوحه به پایتخت دیپلماسی منطقه‌ای تبدیل شده است. علاوه بر اجلاس دوستان لیبی و سفر صالحی وزیر خارجه کشورمان، ولید معلم وزیر خارجه سوریه نیز روز یکشنبه این هفته به دوحه رفت تا مهم‌ترین جلسه میانجیگری بین المللی پس از هشت ماه بحران بین دولت سوریه و کمیته مامور شده از سوی اتحادیه عرب در دوحه برگزار شود. قبلا سوریه‌ها رفتن به قاهره، مقر اتحادیه عرب را نپذیرفته بودند. شیخ حمد بن جاسم آل ثانی، نخست‌وزیر و وزیر خارجه قطر پس از جلسه کمیته عربی با ولید معلم با لحن تند و بی‌سیاقه، بشار اسد رییس‌جمهور سوریه را مورد خطاب قرار داد و گفت که او باید دست از وقت‌گذرانی و فریبکاری بردارد و به طور شفاف به طرح کمیته اتحادیه عرب برای پایان دادن به خشونت در سوریه پاسخ دهد. گرچه نخست‌وزیر قطر به نمایندگی از اتحادیه عرب سخن می‌گفت اما شکی نیست در اوضاع و احوال کنونی که اتحادیه عرب در وضعیتی ضعیف قرار دارد این پتانسیل بالای دیپلماتیک قطری‌هاست که به شیخ حمد اجازه می‌دهد به نام اتحادیه عرب این‌گونه در بحران‌های بزرگی مانند لیبی و سوریه مداخله کند و نقشی را برعهده بگیرد که حتی ترکیه با تمام توانمندی‌های دیپلماتیکاش قادر به ایفاي آن نبوده است. ترکیه با وجود آنکه در بحران‌های اخیر خاورمیانه، بسیار فعال و پرتحرک بوده و دستاوردهای دوره زمامداری حزب عدالت و توسعه را به‌عنوان الگویی برای آینده کشورهای عربی ارایه می‌کند اما در بحران سوریه به‌دلیل اعلام ناامیدی زودرس اردوغان از اسد و جانبداری از مخالفان و برگزاری اجلاس اپوزیسیون در استانبول، پتانسیل میانجیگری در سوریه را خیلی زود از دست داد. شاید ترک‌ها از هم اکنون به جایگاه خود در سوریه بعد از اسد می‌اندیشند. رقیب دیپلماسی منطقه‌ای ترکیه یعنی قطر مترصد چنین فرصت‌هایی است تا شکاف‌های دیپلماتیک را با توجه به قدرت مانور سیاسی خود پر کند. شیخ حمد بن جاسم، ولید معلم را وادار کرد تا یک شب در دوحه بماند و روز دوشنبه به طرح کمیته عربی پاسخ گوید؛ اما معلم در نهایت بدون پاسخ قطعی دوحه را به سوی دمشق ترک کرد و روز چهارشنبه سفیر سوریه در اتحادیه عرب، قبل از اجلاس وزرای خارجه عرب وارد قاهره شد و اعلام کرد که پاسخ سوریه به طرح عربی را همراه خود آورده است. او حاضر نشد این پاسخ را قبل از ارایه در اجلاس وزرا افشا کند اما رسانه‌های رسمی سوریه اعلام کرده‌اند که این کشور با طرح اتحادیه عرب موافقت کرده است. در حالی که سوریه اعمال خشونت توسط مخالفان را سرزنش می‌کند و مدعی است تاکنون ۱۱۰۰ نفر از نیروهای امنیتی، توسط مخالفان مسلح به قتل رسیده‌اند. در مقابل طرح کمیته عربی از سوریه می‌خواهد که فوراً زندانبانان رسمی سوریه اعلام کرده‌اند که این کشور را آزاد کند و نیروهای امنیتی و نظامی را از خیابان‌ها فراخوانده و اجازه دهند ناظران اتحادیه عرب در سوریه حضور یابند. همچنین در فرصت مناسب مذاکرات دولت و مخالفان آغاز شود. لااورف وزیر خارجه روسیه نیز روز سه‌شنبه در ابوظبی به خبرنگاران گفت که از طرح اتحادیه عرب برای پایان دادن به بحران سوریه حمایت می‌کند و آن را فرصتی برای تعیین سرنوشت سوریه در خلال گفت‌وگوهای ملی و آشتی به روش مسالمت‌آمیز می‌داند. لااوروف در ضمن گفت که روسیه اجازه نمی‌دهد وضعیت لیبی در سوریه تکرار شود و ناتو در این کشور مداخله نظامی نکند. فعال شدن اتحادیه عرب با محوریت فعال آخرین فرصت برای اسد باشد تا قبل از آنکه شورای امنیت به مداخله در بحران سوریه بپردازد، راهی برای مصالحه پیش روی حاکمیت و مخالفان گشوده شد. قبل از این آمریکا، اروپا و ترکیه فرصت اسد را برای انجام اصلاحات واقعی پایان یافته اعلام کرده بودند. حاکمیت سوریه به‌خوبی می‌داند که مخالفت با طرح عربی به آن مناسبت است. قطعنامه آتی شورای امنیت این بار ممکن است مانند قطعنامه ۱۹۷۳ لیبی از پشتیبانی اعراب برخوردار شود. قرار گرفتن کشورهای نفت‌خیزی مانند قطر، عربستان و امارات در صف حمایت‌کنندگان از قطعنامه جدید از یکسو کار روسیه و چین را برای وتو قطعنامه مشکل خواهد کرد و از سویی دیگر به مصوبه شورای امنیت مشروعیت عربی می‌بخشد.

*کارشناس خاورمیانه

عکس: مهدی حسینی، شرق

رأی منفی مجلس به استعفا

مطهری در «بهارستان» ماندنی شد

مخالفند، چون موجب اصلاح امور می‌شود. حتی بهانه‌گیری سلطه‌گران غربی در مساله انرژی هسته‌ای ناشی از پایبندی ما به آرمان فلسطین است و الا نه قطعنامه‌ای در کار بود و نه حساسیتی. پس فشار خارجی از قبیل تحریم‌ها و نقشه‌ها برای براندازی نظام جمهوری اسلامی همیشه هست و انتها ندارد. حال آیا می‌توان نتیجه گرفت که باید از اصلاح امور داخلی خودداری کنیم و چشم بر تخطلات ببندیم و بخشی از وظایف و اختیارات نمایندگی را نادیده بگیریم؟ اتفاقا باید بر عکس نتیجه گرفت که چون با تهدیدات خارجی مواجه هستیم باید وضع داخل را سامان دهیم تا تحریم‌ها نتیجه ندهد و نقشه‌های دشمن بی‌ثمر بماند. امیرالمومنین علی(ع) وقتی به خلافت رسید، برخلاف روش خلفای پیشین ابتدا به اصلاح داخل پرداخت و کار را از اقامه عدل و برقراری مساوات و مبارزه با قانون‌گریزی آغاز کرد. حال با سوال از رییس‌جمهور بنا بود چه اتفاقی بیفتد که برخی اعضای هیات ریسه مجلس از یک طرف و معاون پارلمانی رییس‌جمهور و برخی معاونان پارلمانی وزرا از طرف دیگر، مانند دو تیغه یک چپچی نمایندگان امضاکننده را تحت فشار قرار دادند تا امضای خود را پس بگیرند؟ بنا بود سوال به کمیسیون مربوطه برود و طبق قانون، ظرف یک هفته نماینده رییس‌جمهور متحرم در کمیسیون حاضر شود و در حضور نماینده سوال‌کنندگان پاسخ دهد، آنگاه اگر همچنان ۷۲ نفر از امضاکنندگان

قانع نشده بودند، رییس‌جمهور ظرف حداکثر یک ماه به مجلس بیاید و توضیح بدهد. بسمون آنکه رأی‌گیری برای قانع شدن یا نشدن مجلس در کار باشد؛ مردم هم بشوند و قضاوت کنند و ای بسا حق را به رییس‌جمهور بدهند. چنین چیزی حتی اگر تهران زیر بمباران دشمن باشند، خطری برای کشور ندارد بلکه به حال کشور مفید است. آیا این روش برای اداره کشور بهتر است یا روش فعلی که دولت و مجلس از طریق رسانه‌ها مواضع یکدیگر را گلوله‌باران می‌کنند. آیا این روش موجب حسن تفاهم میان دولت و مجلس نمی‌شود و سوءتفاهمت را از میان نمی‌برد؟ ما خود را دوست رییس‌جمهور می‌دانیم و خبر ایشان را می‌خواهیم و در قلب خود هیچ کینه‌ای نسبت به وی احساس نمی‌کنیم. با سوال از رییس‌جمهور قصد تحقیر یا مفتضح کردن ایشان را نداریم و اساسا قادر به چنین کاری نیستیم. به یاد دارم در اردیبهشت ۵۹، شاه خانواده شهید مطهری در اولین سالگرد شهادت ایشان خدمت امام (ره) رسیدیم.

را به مردم بگویم، اما نشند. یکی می‌گفت به خاطر بیداری اسلامی ملت‌های منطقه فعلا طرح سوال از رییس‌جمهور به صلاح نیست. دیگری می‌گفت چون از خاتمی سوال نشد، درست نیست که از احمدی‌نژاد سوال کنیم. سومی می‌گفت چون بی‌بی‌سی و صدای آمریکا خوشحال می‌شوند پس نباید سوال مطرح شود و چهارمی می‌گفت چون در حال تحریم هستیم، سوال از رییس‌جمهور به مصلحت نیست. هر چه فکر کردم چه ارتباط منطقی میان این مقدمات و این نتیجه هست به جایی نرسیدم. بی‌اختیار این شعر عارمیه‌ها به ذهنم خطور کرد که:

کلنگ از آسمان افتاد و شکست/ وگرنه من کجا و بی‌وفایی با این استدلال‌ها باید بسیاری از وظایف و اختیارات نمایندگی را ببوسیم و روی طاقچه بگذاریم. تا زمانی که انقلاب اسلامی و آرمان‌هایش و خصوصا آرمان آزادی فلسطین زنده است تحریم‌ها هم وجود خواهد داشت و بی‌بی‌سی و صدای آمریکا هم از هر گونه انتقادی از دولت و سایر ارکان نظام اظهار شادی می‌کنند گرچه در دل با آن

ادامه در صفحه ۳

آگهی دعوت به مناقصه عمومی (دومر حله‌ای)

شماره مناقصه: ۸۴/۰۰۱۲۰/۹۰/م

شرکت برق منطقه‌ای خوزستان

رجوع به صفحه ۴

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق تلفنی آگهی می‌پذیرد.

ادامه در صفحه ۱۱